

PENSJONSKURS

UTDANNINGSFORBUNDET AGDER

Jon Rodvang

1

Dagens agenda

**Seminar fra kl.
12.30 – ca 15.30**

Pensjonist og pensjonssystemet

Folketrygdens alderspensjon

Offentlig tjenestepensjon: Ny pensjonsordning

Uførepensjon og etterlattepensjon

Boliglån, skatt, pensjonskalkulatorer

2

“

**”Å tenke på pensjon er omtrent
like morsomt som å tenke på
døden.**

**I tillegg er pensjon
adskillig vanskeligere å forstå”**

-GEORGE AKERLOF
(AMERIKANSK ØKONOM)

Pensjonist?

Er du klar for å bli pensjonist?

Tre spørsmål man gjerne kan stille seg:

1. Hva skal du fylle tiden med?

2. Hvem skal du tilbringe dagene med?

3. Hvordan blir det å ikke gå på jobb?

5

1. Arbeidsplassens betydning

Hvordan er det på jobben?

2. Individuelle faktorer

Helse og familieforhold

3. Økonomi

Pensjonsordningen og forventninger om tidlig pensjonering?

Kilde: Senter for seniorpolitikk (SSP)

6

Pensjonsreformen

SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

7

Pensjonsreform 2011 – hvorfor?

- Lengre utdannelse og senere inn i yrkeslivet
- Tidligere pensjonering
- Vi lever lenger
- Flere pensjonister

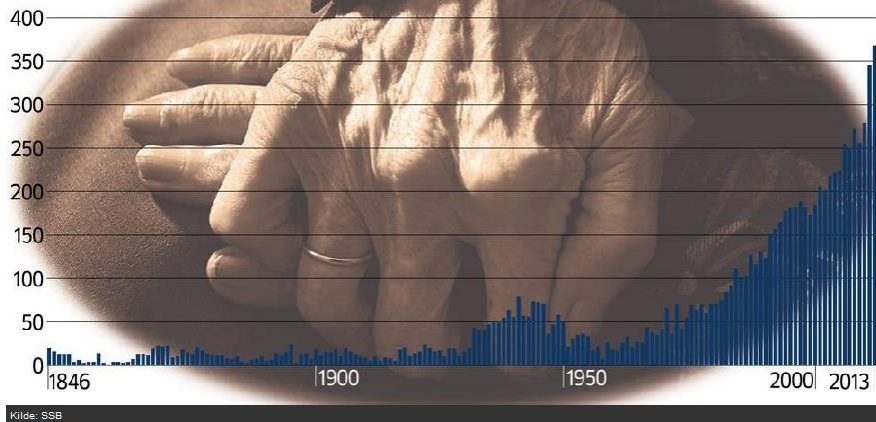

8

Endret forventet levealder

Nordmenn som er 100 år

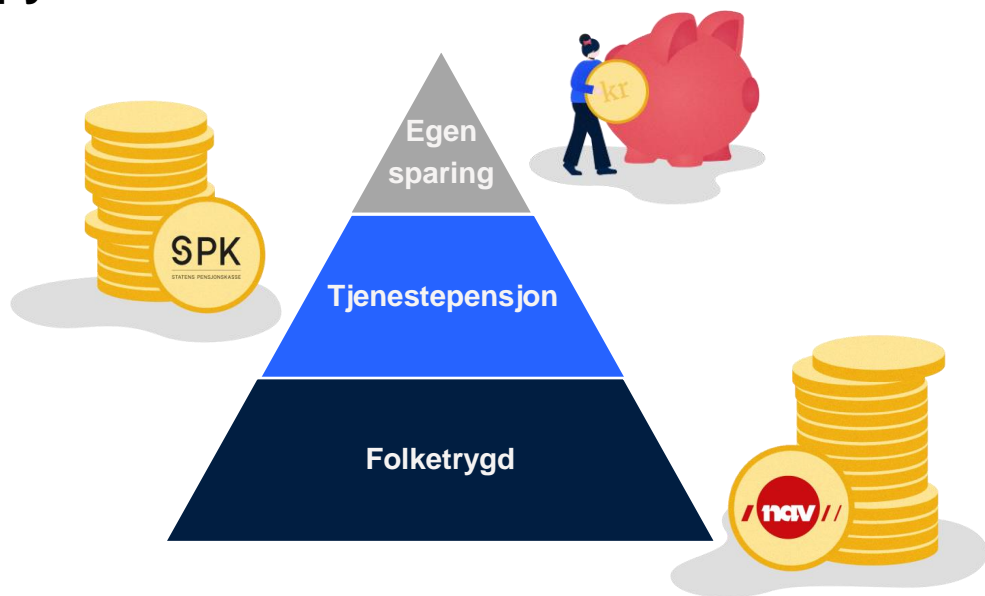
Antall personer som var 100 år målt den 1. januar hvert år.

Det norske pensjonssystemet

Pensjonspyramiden

SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

11

Grunnbeløpet "G"

- G = Grunnbeløpet i folketrygden
- 1 G utgjør **118 620 kr** fra mai 2023
  - Reguleres mai hvert år
  - Øker i takt med lønnsveksten
  - Fastsettes av Kongen i statsråd
- Benyttes bl.a. til å beregne ytelser fra folketrygden

SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

12

Alderspensjon fra folketrygden

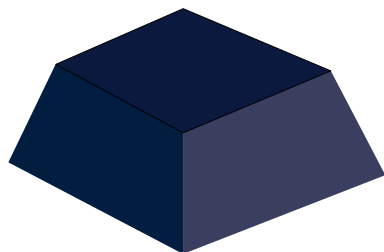

SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

13

Alderspensjon fra folketrygden (Nav)

- Obligatorisk trygdeordning for alle som er bosatt i Norge
- Administreres av Arbeids- og velferdsetaten (Nav)
- Finansieres løpende gjennom tilskudd fra statskassen

Folketrygd

SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

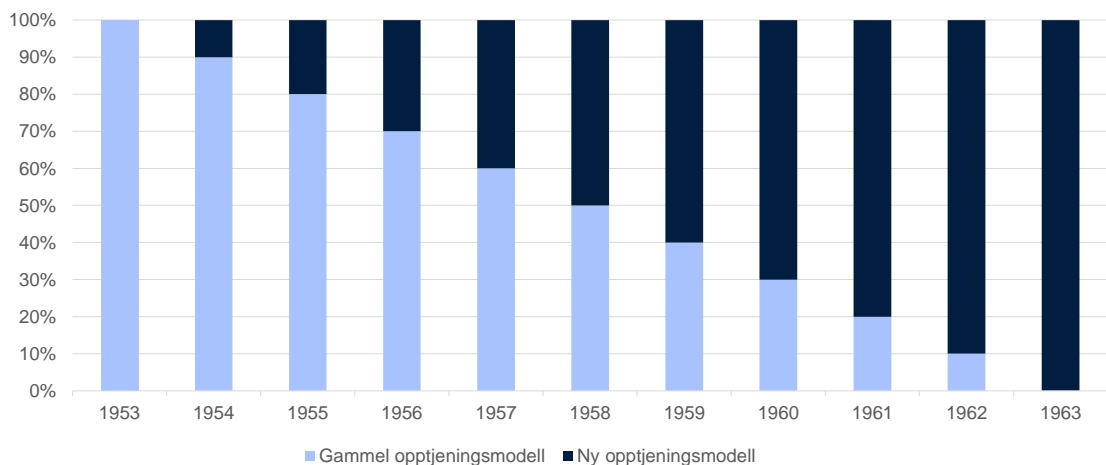
14

Hovedpunkter for uttak alderspensjon

- Valgfritt uttakstidspunkt fra fylte 62 år senest fra fylte 75 år
  - Vilkår for å ta ut pensjonen før fylte 67 år er at nivået ved uttak minst tilsvarer minste pensjonsnivå ved fylte 67 år
- Du kan jobbe så mye du vil ved siden av uten avkortning i pensjonen
  - Opptjening fortsetter ved fortsatt inntekt
- Uttaksgrad
  - Pensjonen kan tas ut med 20, 40, 50, 60, 80 eller 100%
  - Uttaksgraden kan endres 1 gang per år
  - Man kan når som helst stoppe pensjonen eller velge 100% uttaksgrad
- Med innføring av nytt fleksibelt uttak er det samtidig innført nøytralitet og levealdersjustering
  - Ivaretas med forholdstall eller delingstall

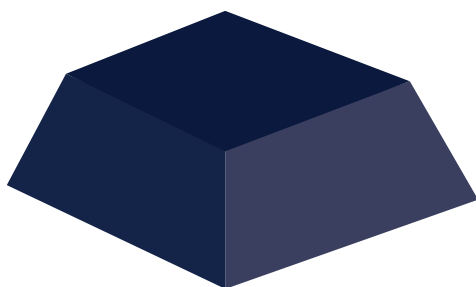
Innføring av ny opptjeningsmodell

Ny opptjeningsmodell i folketrygden

- Gjelder delvis: født mellom 1954 og 1962
- Gjelder fullt ut: født fra og med 1963

Folketrygd

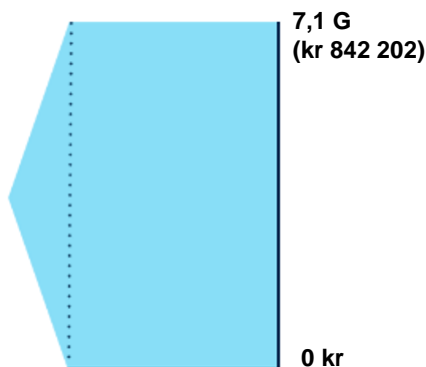
Ny opptjeningsmodell i folketrygden -hovedprinsipp for opptjening

Pensjonsbeholdning:

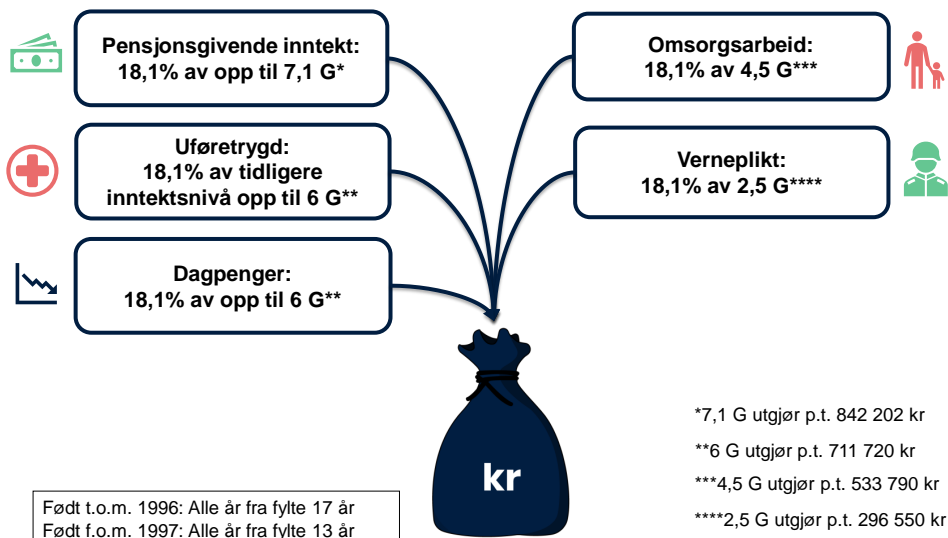

18,1%

Pensjongsivende inntekt:

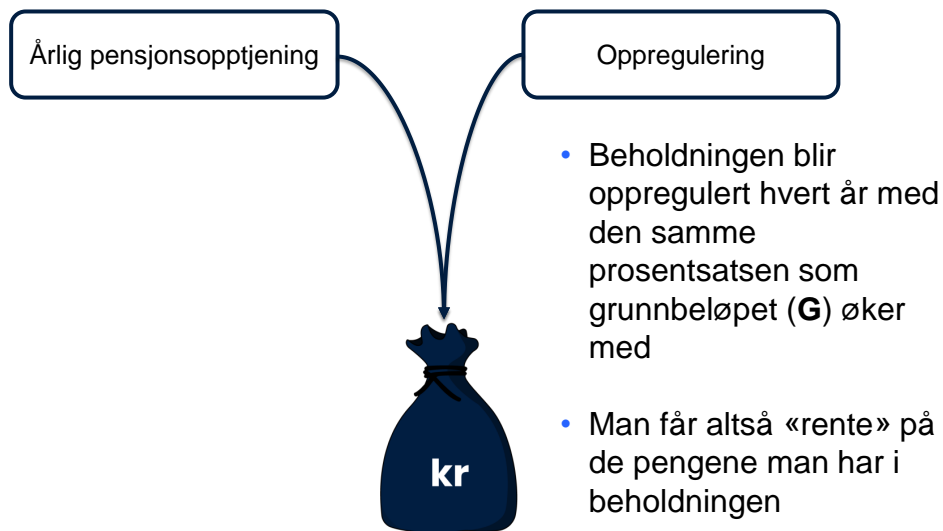
Årlig arbeidsinntekt - årlig opptjening

SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

19

Beholdningen vokser på to måter

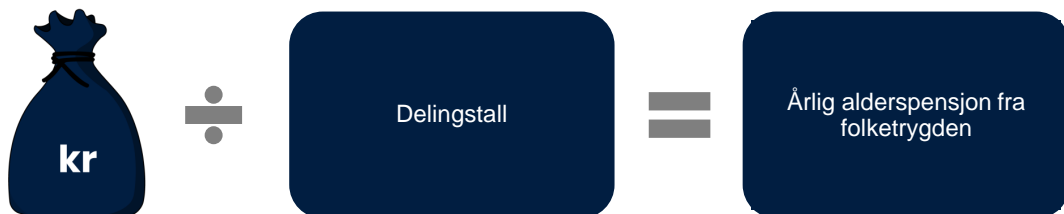
SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

*7,1 G utgjør p.t. 842 202 kr

20

Levealdersjusteringsfaktor: Delingstall

- Uttrykker forventet antall leveår som pensjonsmottaker
- Brukes for å beregne årlig pensjon
  - Gjelder ny opptjeningsmodell i folketrygden
- Fastsettes for hvert enkelt årskull ved fylte 61 år
  - Prognoser på delingstallene finnes på nav.no

SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

21

Eksempel på delingstall (prognoser)

År	Mnd.	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
67	0	16,20	16,31	16,43	16,56	16,68	16,79	16,91
67	1	16,14	16,25	16,37	16,49	16,61	16,72	16,85
67	2	16,07	16,18	16,30	16,43	16,54	16,66	16,78
67	3	16,00	16,11	16,23	16,36	16,47	16,59	16,71
67	4	15,93	16,05	16,17	16,29	16,41	16,52	16,64
67	5	15,87	15,98	16,10	16,22	16,34	16,45	16,58
67	6	15,80	15,91	16,03	16,16	16,27	16,39	16,51
67	7	15,73	15,84	15,96	16,09	16,20	16,32	16,44
67	8	15,67	15,78	15,90	16,02	16,14	16,25	16,37
67	9	15,60	15,71	15,83	15,95	16,07	16,18	16,31
67	10	15,53	15,64	15,76	15,89	16,00	16,12	16,24
67	11	15,46	15,57	15,69	15,82	15,93	16,05	16,17
68	0	15,40	15,51	15,63	15,75	15,87	15,98	16,10

Kilde: nav.no

SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

22

Eksempel: Liv Berg

- **Født i 1963**
- **Sivil status: Gift**
- **Inntekt: 630 000 kr***
  - Forutsetter denne inntekten fra og med 62 år
- **40 registrerte inntektsår**
  - Ved fylte 62 år
- **Gjennomsnittlig inntekt frem til 62 år (40 år): 590 000 kr***
  - Pensjonsgivende inntekt (NAV)
- **Pensjonsbeholdning ved 62 år: kr 4 385 630**
- **Delingstall ved 67 år: 16,20**
- **Garantipensjonsnivå:**
  - Gift/samboer kr 210 418
  - Enslig kr 227 468

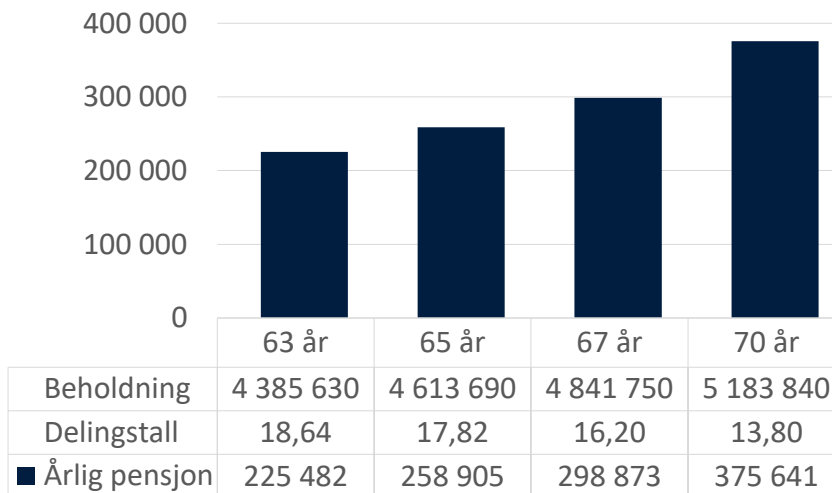

Eksempel: Liv Berg

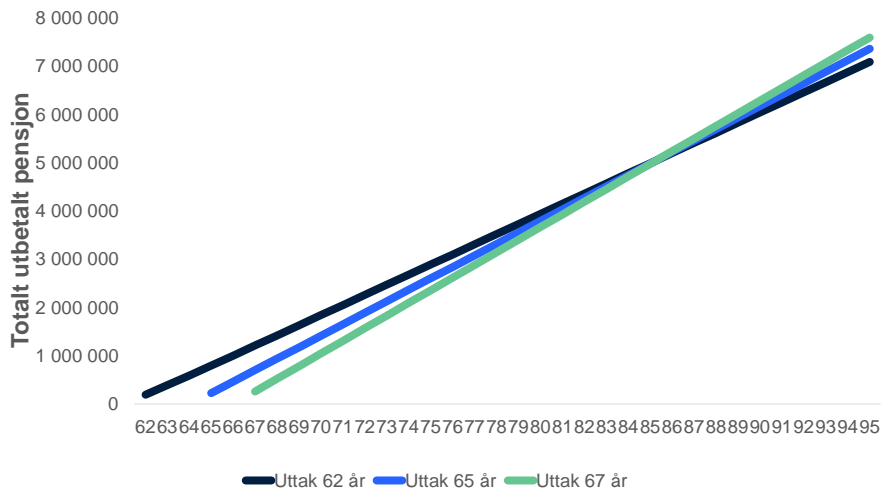
Født: 1963
Dagens lønn: 630 000 kr

Fleksibelt uttak, ny ordning FT

Nøytralitet

Tjenestepensjon

Ny og gammel tjenstepensjon

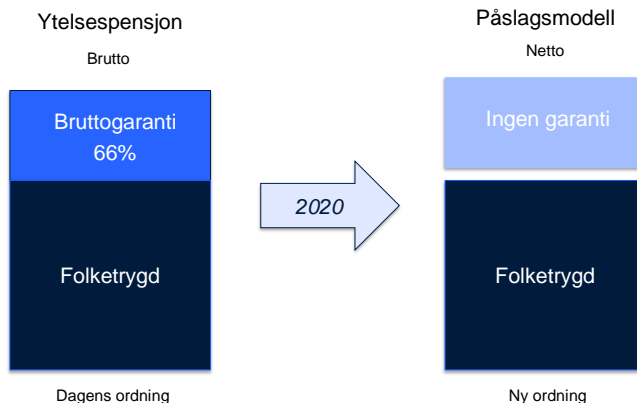
Gammel pensjonsordning

- Født t.o.m. 1962
- Man «går av med» pensjon
- Alderspensjon ved stillingsstans/reduksjon
- Tidligst fra 67 år
- AFP for de som vil gå av tidligere
- Gammel opptjeningsmodell

Ny pensjonsordning

- Født f.o.m. 1963
- Man «tar ut» pensjon
- Trenger ikke slutte/redusere stillingen
- Fleksibelt uttak fra 62 år
- «Alle» får livsvarig AFP
- Ny opptjeningsmodell fra 01.01.2020

Offentlig tjenstepensjon er i endring – Fra ytelsespensjon til påslagsmodell

Bruttoordning fra SPK

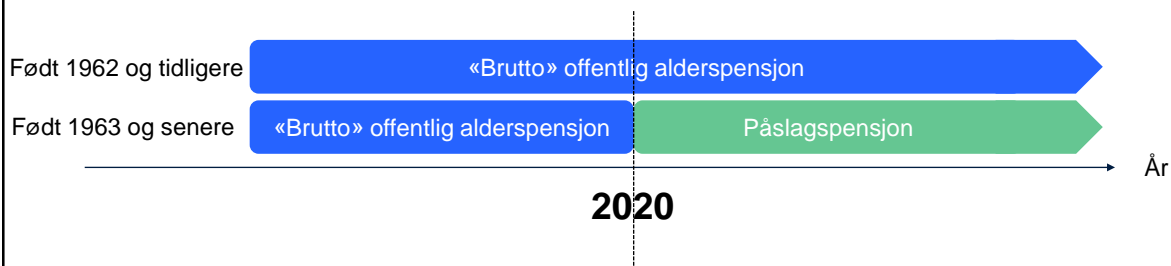
- Gjelder fullt ut for årskull født t.o.m. 1962
- Gjelder for opptjening før 2020 for årskull født f.o.m. 1963

SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

29

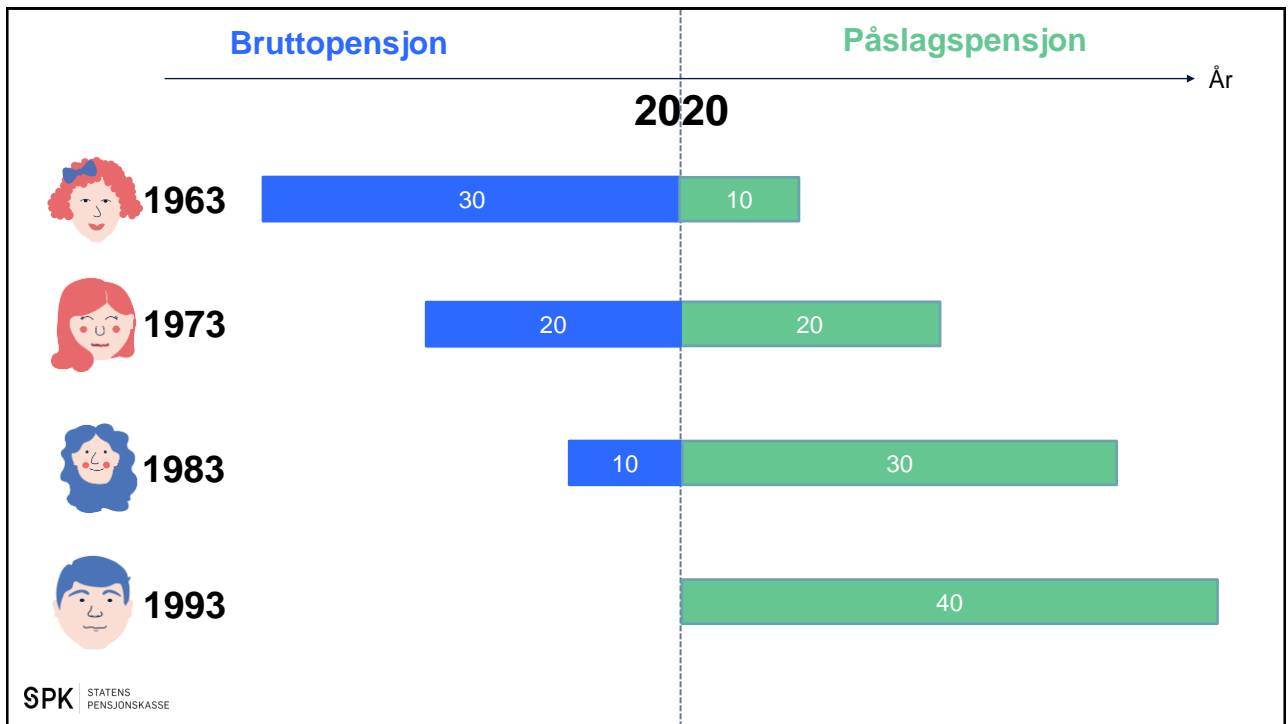
Alderspensjon fra SPK

- «Gammel» alderspensjon – «Brutto» alderspensjon
  - Gjelder fullt ut: født **til og med 1962**
  - Gjelder for opptjening før 2020: født **fra og med 1963**

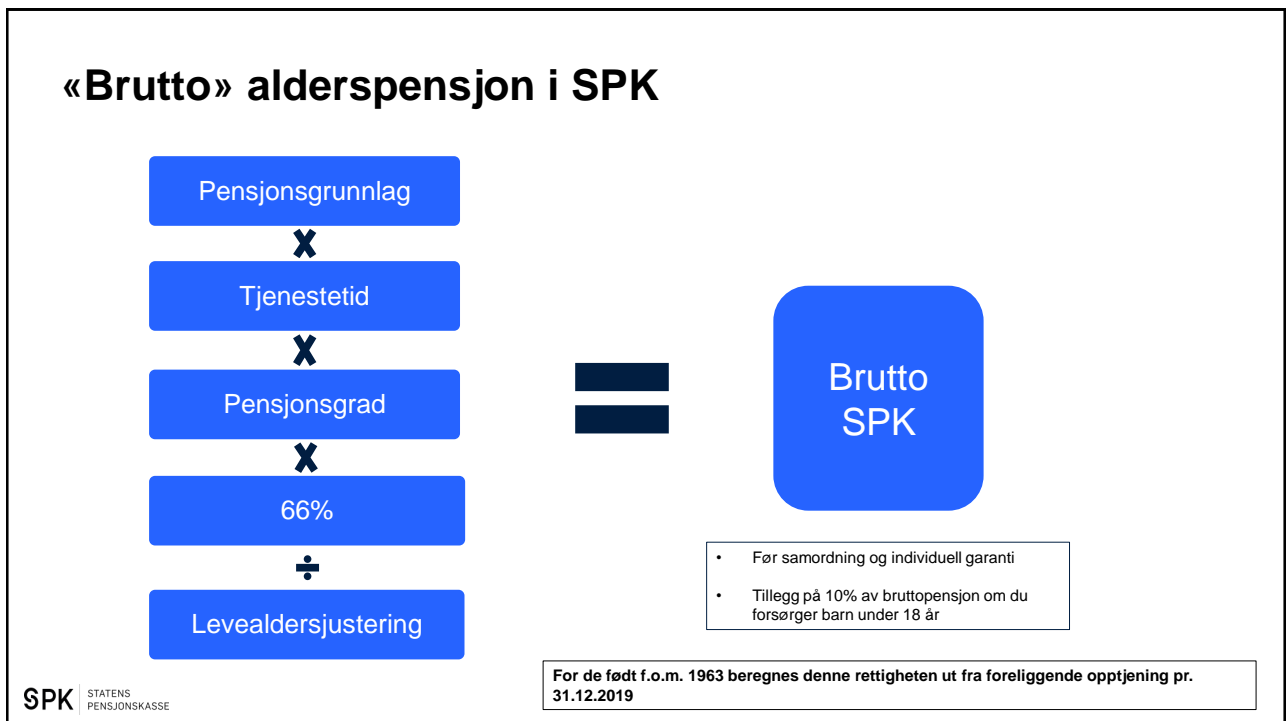

SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

30

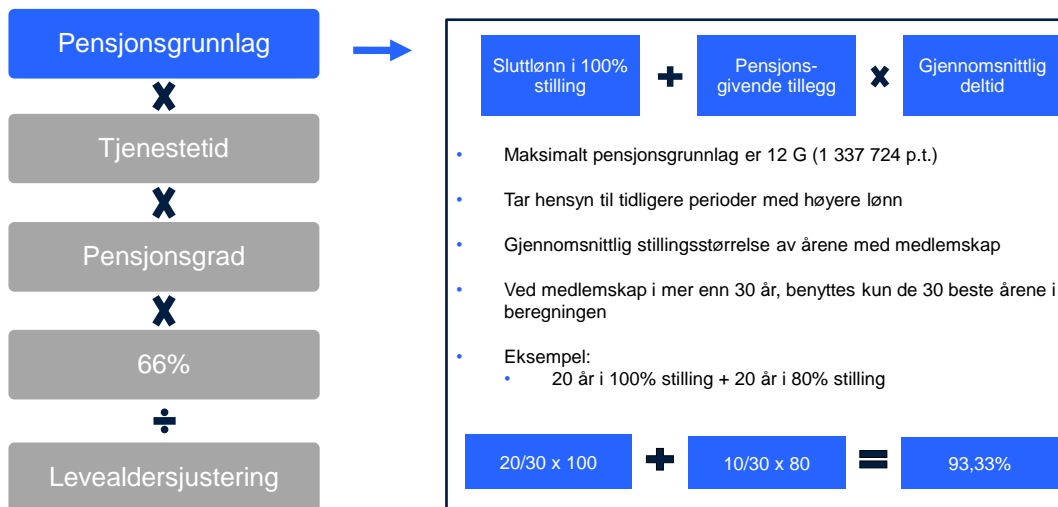
31

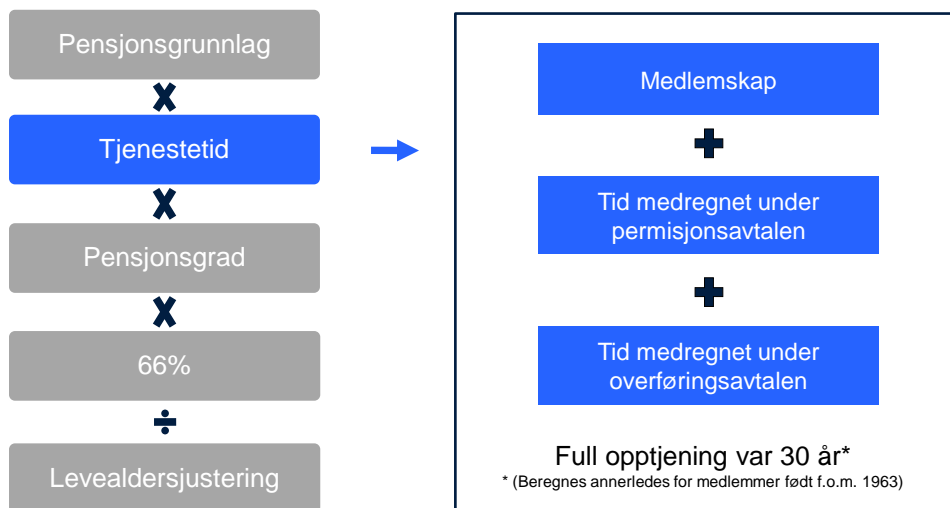
32

«Brutto» alderspensjon i SPK

«Brutto» alderspensjon i SPK

Født f.o.m. 1963 - Tjenestetidsbrøk

Tjenestetid pr 31.12.2019

Mulig tjenestetid ved å stå til aldersgrensen
Minimum 30 og maksimum 40 år

Oppsatt pensjonsrett - opptjeningstid

Eksempel:

Født 1963

Begynte i det offentlige som 27-åring

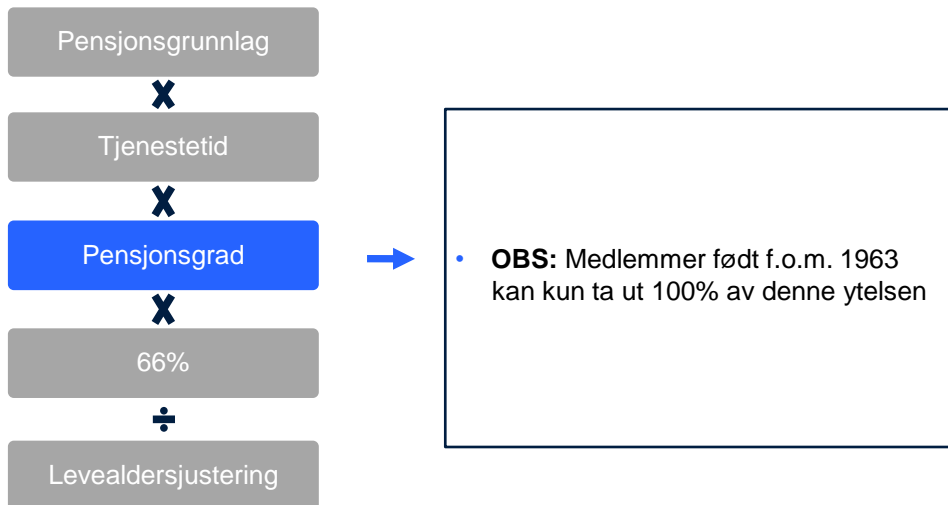
Oppsatt pensjonsrett, tjenestetid fra 27 – 57 år (31.12.2019)

Tjenestetid: 27 år til 57 år = 30 år

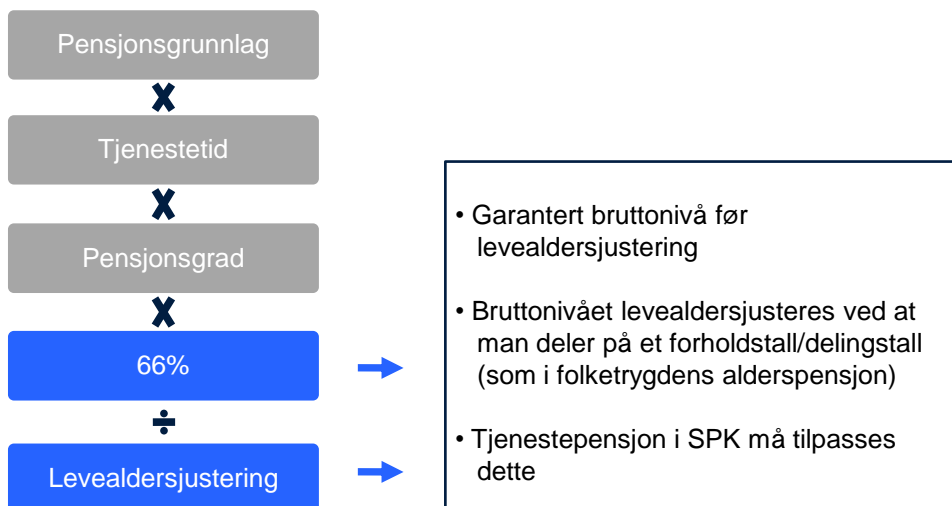
Mulig tjenestetid: 27 år til 70 år = 43 år

Tjenestetidsbrøk: 30/40

«Brutto» alderspensjon

«Brutto» alderspensjon i SPK

Eksempel: Liv Berg

- **Født 1963**
- Har alltid hatt 100% stilling
- Liv har 40 års tjenestetid i SPK ved 67 år
  - Ble medlem i SPK da hun var 27 år
  - Brutto tjenstepensjon, opptjent før 2020: 30 års tjenestetid pr 31.12.19
- Lønn pr. 31.12.2019 var kr 630 000*

*I dagens kroneverdi

Eksempel: Liv Berg

Født: 1963

Pensjonsgrunnlag
630 000

×

Tjenestetid
30/40

×

Pensjonsgrad
100 %

×

66 %

÷

Levealdersjustering
1,207

=

«Brutto» alderspensjon*
258 335

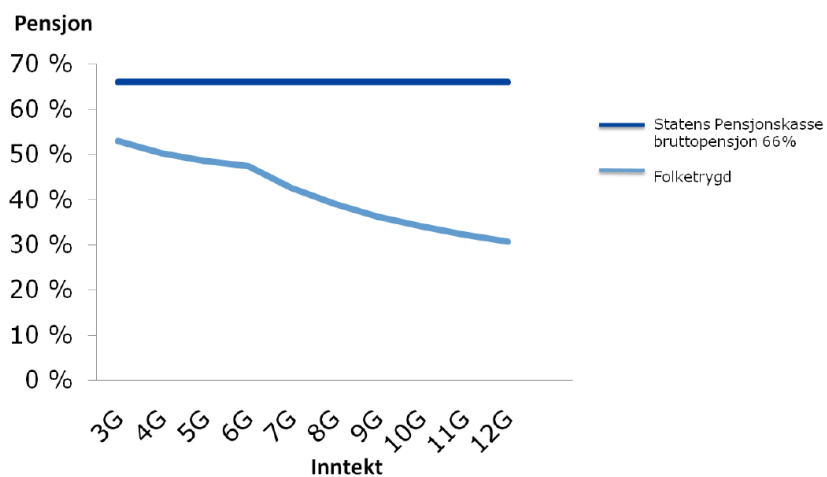

*Uttak ved fylte 67 år

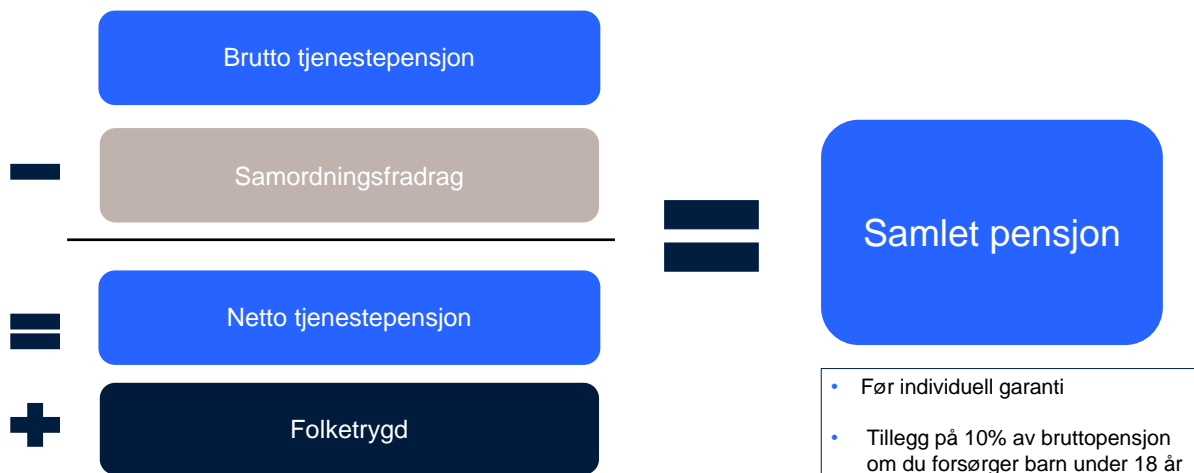
Samordning

Samtidig uttak av alderspensjon fra
Nav og SPK ved fylte 67 år

Brutto alderspensjon og samordning

Samordning av alderspensjon

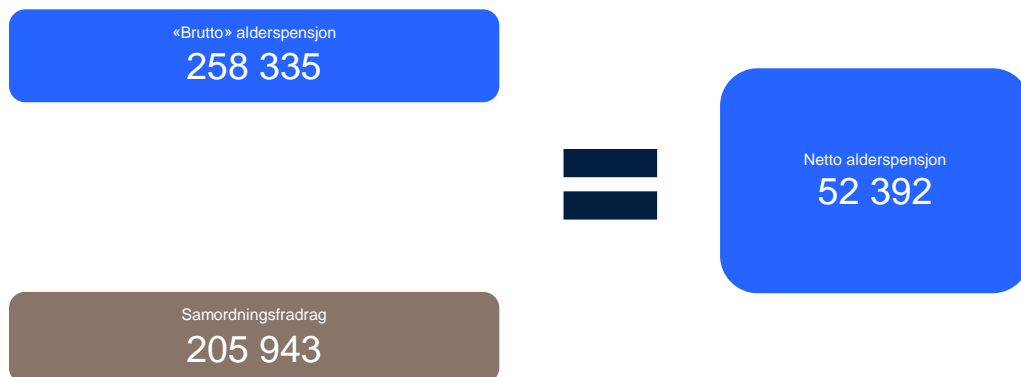

SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

43

Eksempel: Liv Berg

Uttak v/ 67 år

SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

44

Eksempel: Camilla Dahl f.1983

Uttak v/ 67 år

«Brutto» alderspensjon

74 084

=

«Netto» alderspensjon

13 870

Samordningsfradrag

60 215

Individuell garanti

For personer født til og med 1958

Individuell garanti: født t.o.m. 1958

- Årskullene til og med 1958 er garantert 66% av pensjonsgrunnlaget
  - Forutsetter 30 års opptjeningstid
  - Forutsetter samtidig uttak av alderspensjon i folketrygden og Statens pensjonskasse fra fylte 67 år
    - Ved uttak av alderspensjon i folketrygden før fylte 67 år, beregnes garantien som om uttaket var ved fylte 67 år

Individuell garanti, fødselsår 1959 - 1962

Får en andel av bruttogarantien :

- Trappes ned med årskull
  - 1959: 90 prosent av garantien
  - 1960: 80 prosent av garantien
  - 1961: 70 prosent av garantien
  - 1962: 60 prosent av garantien
- justeres ut fra forholdet mellom opptjening før 2011 og full opptjeningstid

49

«2011-tillegget»

- Opptjening før 2011
-En kompensasjon for levealdersjustering
- 1,5 prosent av pensjonsgrunnlaget
- Nedtrappes for hvert årskull med 20 %-poeng
- Livsvarig tillegg
- Legges til pensjon opptjent før 2020

Gjelder årskullene 1963-1967

1963	100 %
1964	80 %
1965	60 %
1966	40 %
1967	20 %

SPK | STATENS PENSJONSKASSE

50

Samlet alderspensjon opptjent før 2020, ved 67 år

Eksempel: Liv Berg

Født: 1963
Sluttlønn: 630 000 kr

Ny påslagspensjon

Gjelder all opptjening fra 2020 for de
som er født f.o.m 1963

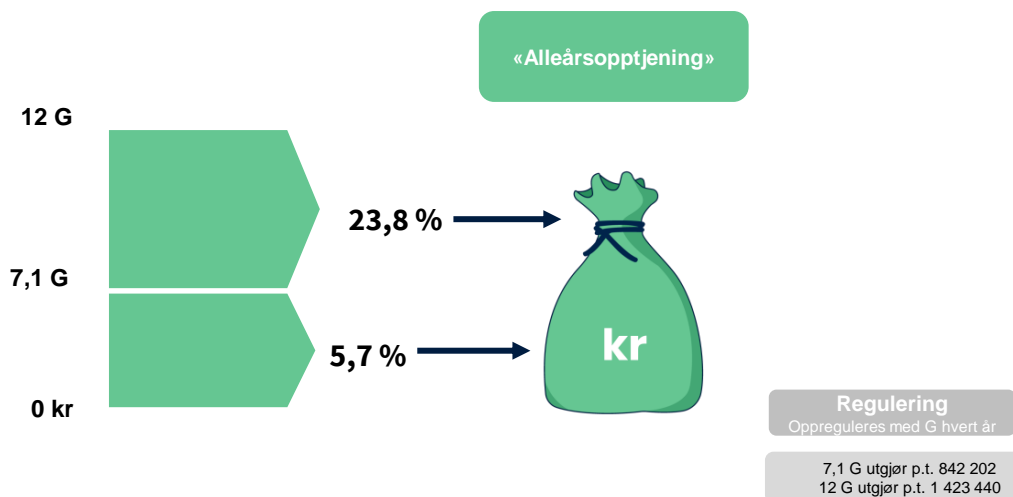
Endring av offentlig tjenstepensjon

SPK | STATENS PENSJONSKASSE

53

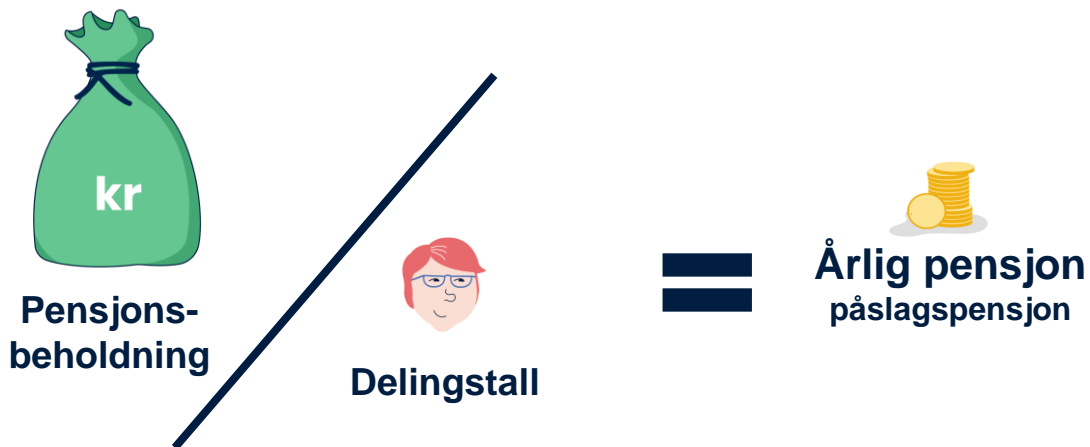
Beregning av påslagspensjon fra 2020

SPK | STATENS PENSJONSKASSE

54

Levealdersjustering

**Pensjons-
beholdning** $\div$ **Delingstall** = **Årlig pensjon
påslagspensjon**

Finner fastsatte delingstall og
prognoser på nav.no

Beregning av pensjon opptjent fra og med 2020 -

Eksempel: Liv Berg

Født: 1963
Lønn: 630 000 kr

Pensjonsgivende inntekt (SPK)
630 000

Sparesats
5,7 %

Årlig opptjening
35 910

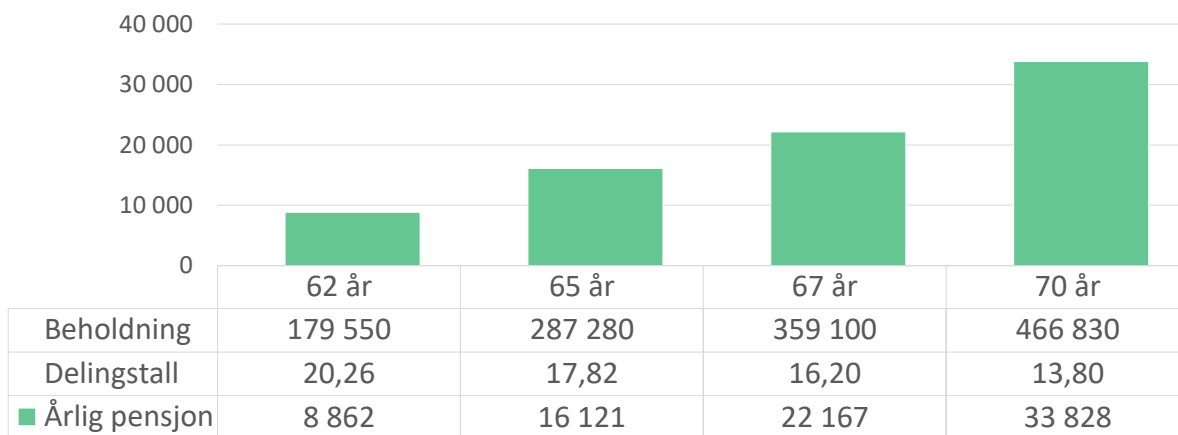
Fleksibelt uttak ny opptjeningsmodell

Eksempel: Liv Berg

Født: 1963
Sluttlønn: 630 000 kr

Fleksibelt uttak, påslagspensjon

SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

Eksempel 1963-kullet, årlig inntekt 630 000 kr

57

Foreløpig resultat - samlet alderspensjon SPK fra 67 år, Liv Berg

- Opptjent pensjon før 2020 er beregnet med 30 års tjenestetid t.o.m. 2019
- Ny tjenstepensjon er beregnet med 10 års tjenestetid f.o.m. 2020

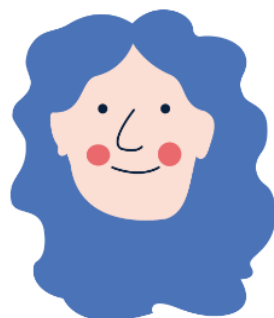
SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

58

Eksempel: Camilla Dahl

- Født 1983
- 25 år med medlemskap i SPK fra 01.01.2020 til fylte 62 år
- Årsinntekt fra 01.01.2020: 630 000 kr*
- Årlig opptjening til påslagspensjon i SPK:
  - $630\,000 \cdot 5,7\% = 35\,910$

*I dagens kroneverdi

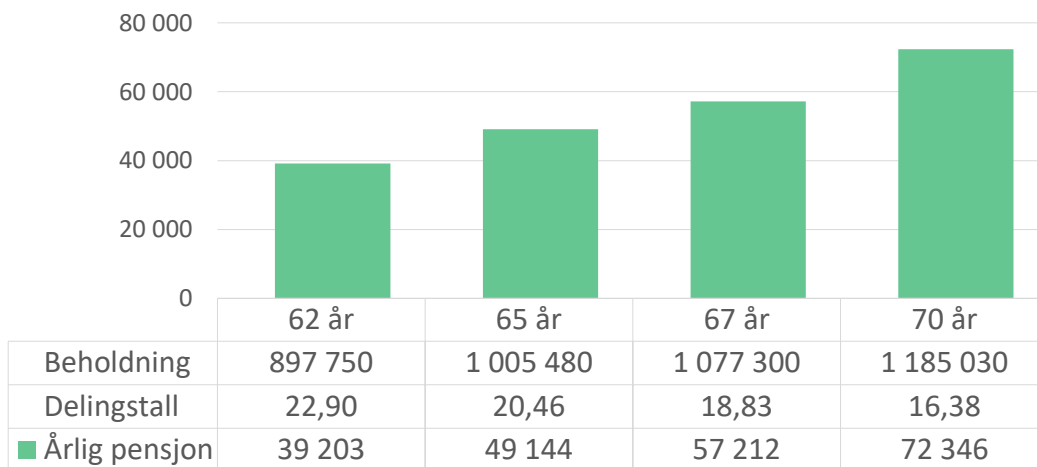
SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

59

Eksempel: Camilla Dahl

Fleksibelt uttak, påslagspensjon

SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

60

Foreløpig resultat - samlet alderspensjon SPK fra 67 år, Camila Dahl

- Opptjent pensjon før 2020 er beregnet med 30 års tjenestetid t.o.m. 2019
- Ny tjenstepensjon er beregnet med 10 års tjenestetid f.o.m. 2020

SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

61

**Forslag til ny AFP
(p.t. ikke endelig vedtatt)**

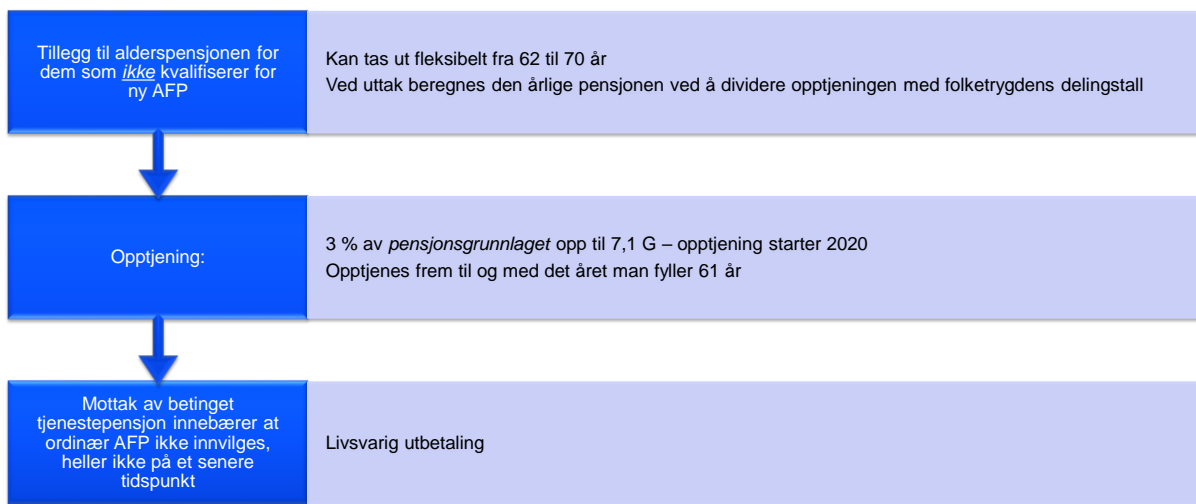
SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

62

Ny AFP – foreslåtte regler – p.t. ikke vedtatt

- AFP- ordning etter mønster i privat sektor
  - Går fra en tidligpensjon til en **livsvarig** pensjon
  - Kan kombineres med lønn uten avkortning
- Kan startes fleksibelt mellom 62 og 70 år (livsvarig)
  - Levealdersjusteres med folketrygdens delingstall
  - Reguleres som alderspensjon
- *Dersom du ikke oppfyller vilkårene for ny AFP, vil du få «betinget tjenestepensjon» i stedet*

Betinget tjenestepensjon

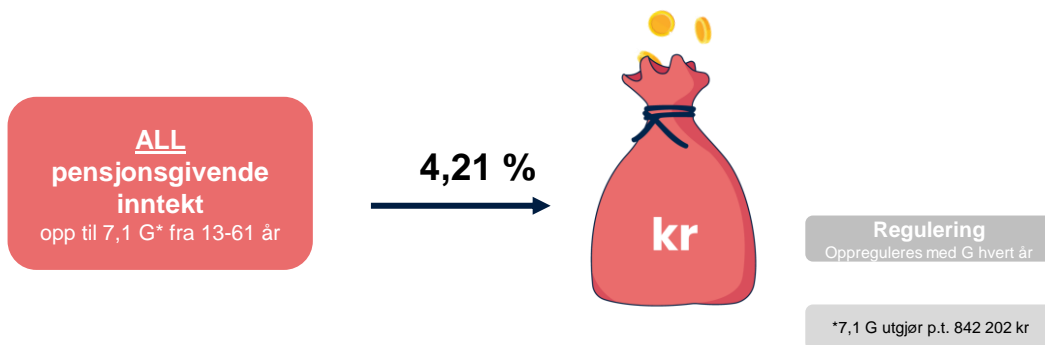
Kvalifikasjonskrav ny AFP

- Vært i arbeid hos en arbeidsgiver tilsluttet AFP-ordningen 7 av de siste 9 årene ved fylte 62 år (gjelder både privat og offentlig AFP)
- Gradvis innfasing
  - Ansatte født 1963 - 1966 som på uttakstidspunktet ikke fyller vilkårene for ny AFP, kan likevel innvilges ny AFP dersom:
    - tjenestetiden er minst 10 år og
    - har vært ansatt i en virksomhet med offentlig AFP:

Årskull	Kvalifikasjonskrav
1963	3 av siste 5 år
1964	4 av siste 6 år
1965	5 av siste 7 år
1966	6 av siste 8 år

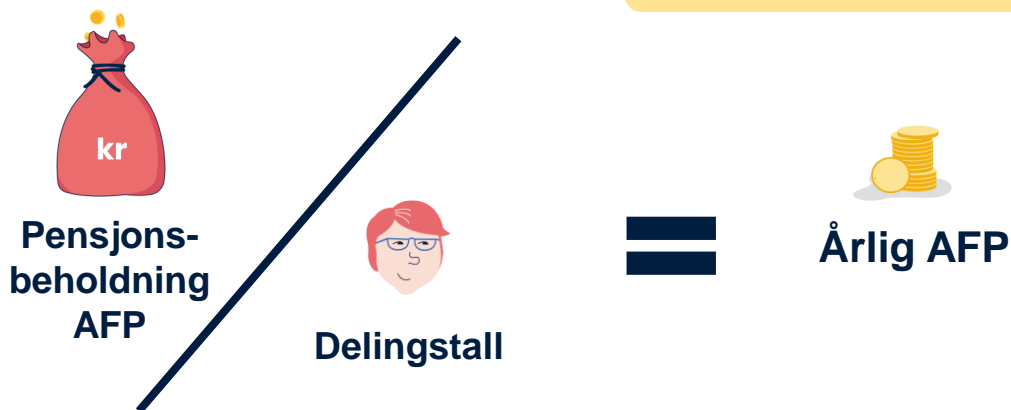
Beregning av ny AFP

NB: Ny AFP er ikke vedtatt pt.
Høringsfrist gikk ut 17. februar 2023

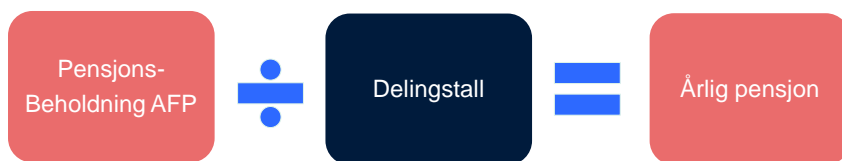
Beregning av ny AFP

NB: Ny AFP er ikke vedtatt pt.
Høringsfrist gikk ut 17. februar 2023

Finner fastsatte delingstall og
prognoser på nav.no

Beregning av AFP for Liv Berg (født 1963)

Beregning av pensjonsbeholdning

- Gjennomsnittlig inntekt 21 – 61 år = 590 000*
- Årlig opptjening = 590 000 * 4,21 % = 24 839 kroner
- Årlig regulering av pensjonsbeholdning med økning i G

* I dagens kroneverdi

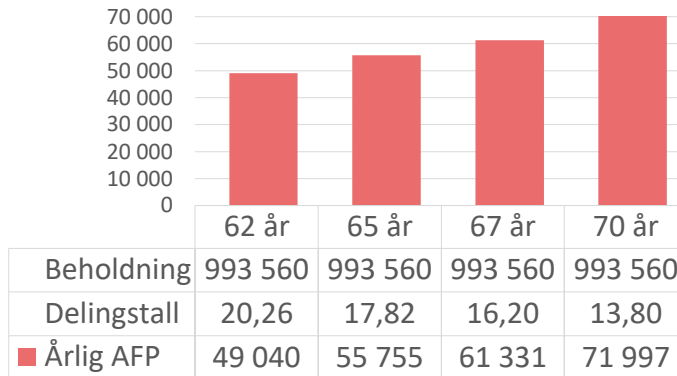
Fleksibelt uttak AFP

NB: Ny AFP er ikke vedtatt pt.
Høringsfrist gikk ut 17. februar 2023

Eksempelperson: Liv Berg (1963)

Fleksibelt uttak, ny offentlig AFP

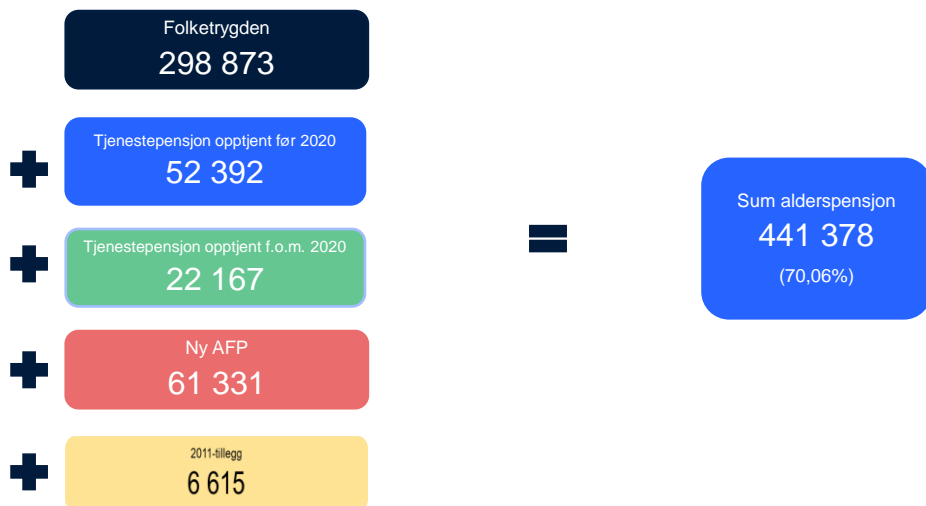
Eksempel 1963-kullet, årlig gjennomsnittlig inntekt 590 000 kr fra fylte 22 år (dagens kroneverdi)

Samlet pensjon

- Folketrygd
- Oppsatt/hvilende rett (tidl bruttopensjon)
- Ny påslagsmodell fra 1.1.2020
- Ny AFP eller betinget tjenestepensjon(p.t. ikke endelig vedtatt)

Sum alderspensjon, uttak 67 år Liv Berg (f. 1963)

SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

71

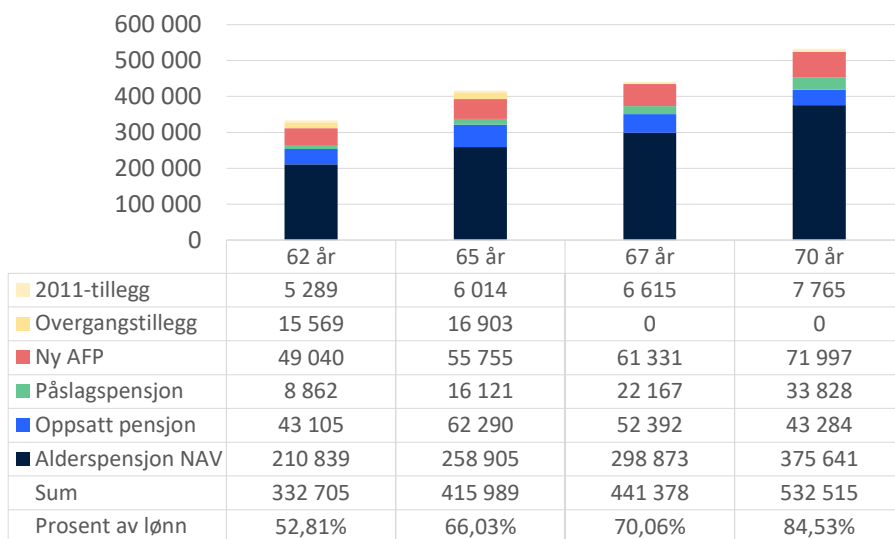
Samlet pensjon

Liv Berg

Nåværende inntekt: 630 000 kr

Samlet pensjon

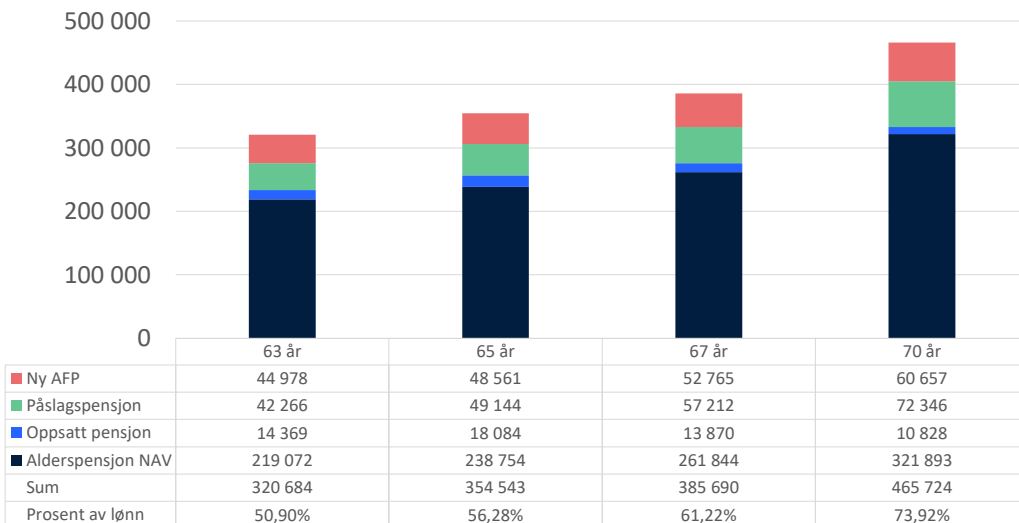
SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

72

Samlet pensjon

Camilla Dahl

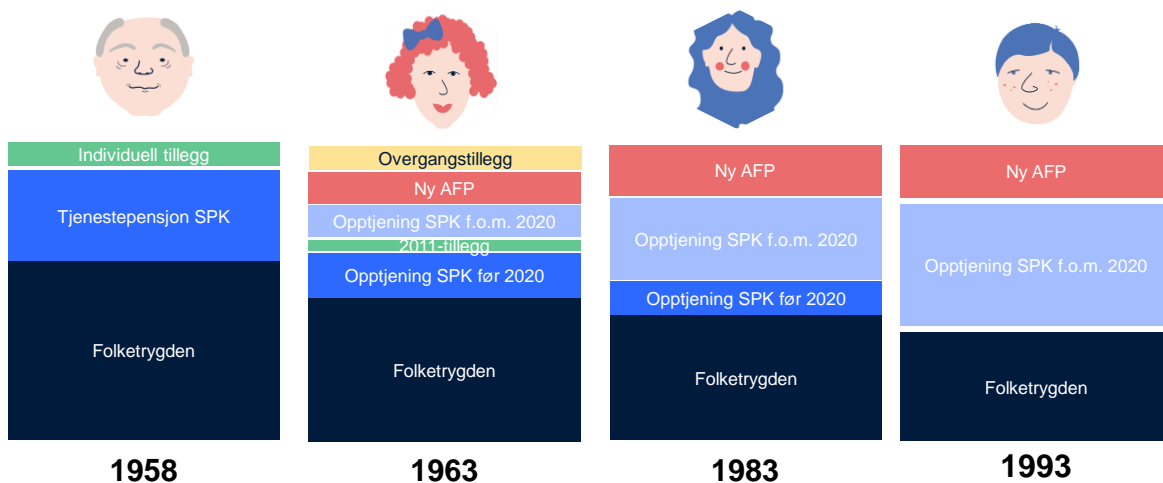
Nåværende inntekt: 630 000 kr

SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

73

Ulike pensjonselementer avhengig av når du er født

SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

09.01.2024

74

Uførepensjon

SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

75

Uførepensjon fra SPK

- Du har rett til uførepensjon ved skade eller sykdom fra første dag du er medlem av Statens pensjonskasse
  - Du beholder retten til uførepensjon i inntil to år ved permisjon uten lønn
- Karensvurdering hvis uførheten inntreffer innen 2 år etter at du ble medlem, eller økte stillingsprosenten
- Beregnes som en prosent av lønnen på uføretidspunktet
- Minste uføregrad er 20%
- Avkortes hvis tjenestetid er mindre enn 30 år
  - Får medregnet opptjeningstid som om man stod i stilling til fylte 67 år/aldersgrensen for stillingen

SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

09.01.2024

76

Forløpet ved mulig uførhet

Delvis eller helt bortfall av arbeidsinntekt

Om man er minimum 20% og mindre enn 50% ufør

Sykepenger

Uførepensjon Statens pensjonskasse

Om man er 50% ufør eller mer

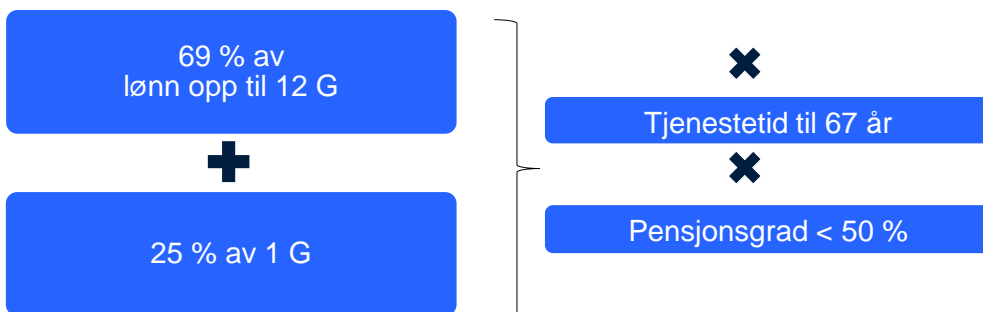
Sykepenger

Arbeidsavklaringspenger NAV

Varig uføretrygd NAV

Uførepensjon Statens pensjonskasse

Ved uføregrad mellom 20 - 50 % gjelder følgende

Eksempel: June Andersen

30% uføregrad

630 000 * 69%

+

118 620 * 25%

×

30/30

×

30%

=

Uførepensjon fra SPK:

139 307

- Fortsetter i 70% stilling
630 000 x 70% = 441 000
- Samlet
441 000 + 139 307 = 580 307 (92,1%)

SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

79

50 % uføregrad eller mer

Folketrygd

66 % av lønn opp til 6 G

+

3% av
lønn opp til 6 G

+

69% av
lønn 6 G til 12 G

+

25 % av 1 G

×

Tjenestetid til 67 år

×

Pensjonsgrad >= 50 %

SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

09.01.2024

80

Eksempel: June Andersen

100% uføregrad

$630\,000 * 66\%$

+

$630\,000 * 3\%$

+

$118\,620 * 25\%$

×

30/30

×

100%

=

464 355

(73,70%)

- Fortsetter opptjeningen av egen alderspensjon både i folketrygden og SPK, og vil motta pensjon «som om hun jobbet» når hun blir 67 år
- Kan ha en arbeidsinntekt på 0,4 G før pensjonen blir redusert

SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

81

Uførepensjon og inntekt

- Pensjonen reduseres dersom pensjonisten har inntekt som overstiger en inntektsgrense som beregnes når uførepensjonen innvilges
  - Inntektsgrensen tilsvarer den inntekt pensjonisten er forutsatt å kunne skaffe seg etter uførheten
  - Om det er innvilget varig uføretrygd i folketrygden, legges et fribeløp til inntektsgrensen
  - Fribelet er 0,4 G (47 448 kr)
- Uførepensjonen avkortes mot inntekt utover fribelet
  - Dvs. avkorter ikke mot stillingens størrelse

SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

09.01.2024

82

Delvis ufør? Dette må du vite...

uførefelle

< 20 % UFØR

- Ingen pensjons-optjening fra hverken folketrygd eller SPK for den delen du er ufør.

uførefelle

20 - 49 % UFØR

- Ingen opptjening hos folketrygden for den delen du er ufør.
- Opptjeningen til beholdningen i SPK fortsetter basert på inntekten du hadde før du ble ufør.

> 50 % UFØR

(mottar AAP eller uføretrygd fra NAV)

- Opptjeningen hos både folketrygden og SPK fortsetter basert på inntekten du hadde før du ble ufør.

SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

83

Delvis ufør? Dette må du vite...

Hva skjer hvis uføreggraden øker?

«uførefelle»

Hvis du ikke har mottatt AAP eller uføretrygd fra NAV beregner NAV uføretrygden kun av den pensjongsgivende inntekten, og ikke av uførepensjonen fra SPK.

NAV bruker snittet av de 3 beste av de 5 siste årene.

Eksempel:

Du er 40 % ufør i 5 år før du blir 100 % ufør. NAV bruker da snittet av lønnen din i reststillingen på 60 % som grunnlag når de skal beregne en 100 % uføretrygd.

SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

84

Etterlattepensjon

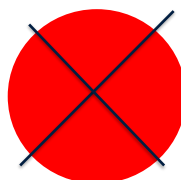
SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

85

Hvem kan ha rett på etterlattepensjon etter deg?

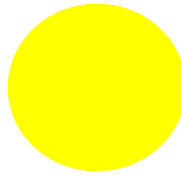
Ektefelle (på dødstidspunktet)

Samboer

Fraskilt(e) ektefelle(r)

Barn (under 20 år)

SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

09.01.2024

86

Vilkår – Ektefelle (på dødstidspunktet)

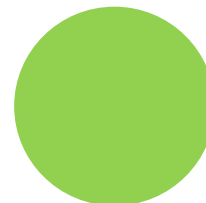
Automatisk rett til etterlattepensjon, med følgende unntak:

Medlemmet dør innen 1 år etter

- Tilsetting
- Ekteskap ble inngått

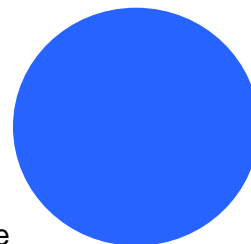
og dødsfallet skyldes sykdom som medlemmet led av ved tilsettingen eller vielsen og som en av ektefellene må antas å ha kjent til

Hvis den etterlatte gifter seg på nytt, bortfaller retten til etterlattepensjonen

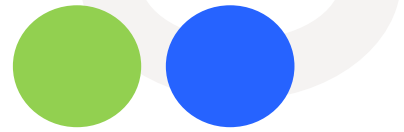

Vilkår – Fraskilt(e) ektefelle(r)

- Ekteskapet må ha vart i minst 10 år
  - Den fraskilte må ha vært minst 45 år ved skilsmissen
  - Avdøde må ha vært medlem i SPK før skilsmissen fant sted
  - Den fraskilte kan ikke ha giftet seg på nytt
  - Retten til etterlattepensjon kan ikke være fraskrevet ved skilsmisse
- MEN: Selv om retten er fraskrevet, vil pensjonen likevel utbetales dersom det ikke finnes andre pensjonsberettigede etter avdøde

Flere pensjonsberettigede

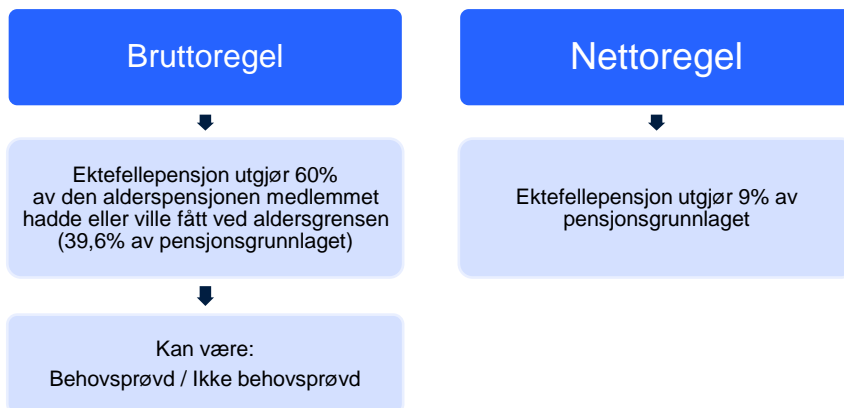

Når to eller flere gjenlevende har rett til ektefellepensjon, pensjonen deles i forhold til antall påbegynte år hver av dem var gift med avdøde

Dersom en av de berettigede har fraskrevet seg retten, har den andre rett til hele pensjonen

Avdøde var til sammen gift i 27 år	
Ektefelle 1: 22 år	Ektefelle 2: 5 år
22/27	5/27

Etterlattepensjon – ulike regler

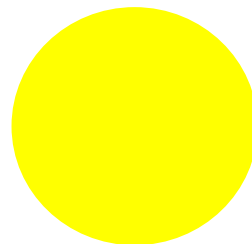
Barnepensjon

Utgjør 15% av avdødes pensjonsgrunnlag

Avkortes dersom avdøde ikke hadde full opptjening

Utbetales til barnet er 20 år

Ingen inntektsprøving eller samordning

Boliglån i Statens pensjonskasse

Boliglånsmulighet i Statens pensjonskasse

Du kan låne til kjøp av ny bolig, refinansiering og oppussing

Hvor mye kan du låne?

Du kan låne inntil 2,3 millioner kroner. Er det to medlemmer i husstanden, kan dere låne inntil 4,6 millioner kroner

Gunstig og stabil rente

Dagens rente: 4,793%

Lik rente for alle medlemmer

Du slipper å forhandle om renten. Dette gir forutsigbarhet og trygghet for deg som lånekunde.

Kan låne opptil 80% av boligens verdi

Kan akseptere å stå med lavere prioritet i pantet.

93

Skatt på pensjon

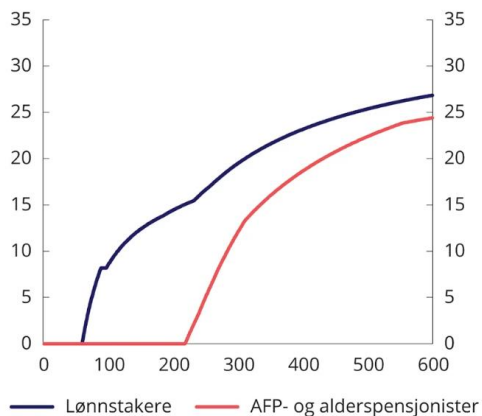
SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

94

Skatt på pensjon

Du beskattes lavere på pensjon enn på lønn

Andel skatt av brutto lønn og pensjon

Figur 2.7 Andel skatt på ulike brutto inntektsnivå for henholdsvis lønnstakere og AFP- og alderspensjonister med 2021-regler.¹ Prosent

To inntektsbegreper

3 vanlige skattetrekksposter:

Personinntekt
(«Sum av lønn, pensjon og inntekt av aktiv deltakelse i næringsvirksomhet»)

Trygdeavgift

Trinnskatt

Alminnelig inntekt
(«Sum av alle skattepliktige inntekter fratrullet skattemessige fradrag»)

Alminnelig skatt

Trygdeavgift

Beregnes av
personinntekt

- Går til finansiering av folketrygden
- Trekkprosenten avhenger av type inntekt:
  - Lønnsinntekt: 7,9%
    - Arbeidsinntekt
    - Uførepensjonsytelser (uførepensjon, AAP, uføretrygd)
  - Pensjonsinntekt: 5,1%
    - Alderspensjon fra NAV og SPK
    - AFP
    - Særalderspensjon
    - All inntekt og pensjon etter fylte 70 år

Trinnskatt

- Progressiv beskatning
- Ingen forskjell på lønns- og pensjonsinntekt

Beregnes av
personinntekt

Inntektsnivå →					
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Trinn 4	Trinn 5
					Sats: 17,5%
				Sats: 16,5%	1 500 000 →
			Sats: 13,5%	926 800 – 1 499 999	
		Sats: 4,0%	642 950 – 926 799		
	Sats: 1,7%	279 150 – 642 949			
Sats: 0%	198 350 – 279 149				
0 – 198 349					

Satsene gjelder for 2023

Alminnelig inntekt

«Sum av alle skattepliktige inntekter fratrukket **skattemessige fradrag**»

Skattemessige fradrag:

Minstefradrag:

- Lønnsinntekt: 46% av personinntekt, men maksimalt **104 450** kroner
- Pensjonsinntekt: 40% av personinntekt, men maksimalt **86 250** kroner
- Hvis både lønns- og pensjonsinntekt:
summen av de to minstefradragene, maks. 104 450 kroner

Andre fradrag:

- Gjeldsrenter, fagforeningskontingent, IPS m.m.

Personfradrag (**79 600** kroner):

- Generelt bunnfradrag

Alminnelig skatt

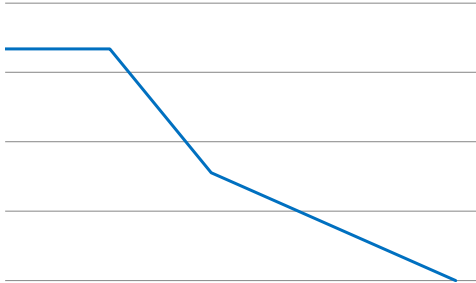
Beregnes av
alminnelig
inntekt

- Går til stat, fylkeskommune og kommune
- Alminnelig skattesats er 22% (2023)
- Denne skattesatsen er flat
- Unntak for personer bosatt i Troms og Finnmark fylke*
(«Finnmarksfradraget» - Fradrag på 20 550 kroner (2023))

* Unntaket gjelder ikke for personer bosatt i kommunene Balsfjord, Bardu, Dyrøy, Gratangen, Harstad, Ibestad, Kvæfjord, Lavangen, Målselv, Salangen, Senja, Sørreisa, Tjeldsund og Tromsø

Skattefradrag på pensjon

SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

101

Hvem kan få skattefradraget?

- Mottakere av alderspensjon fra folketrygden
- Mottakere av AFP i offentlig sektor
- Mottakere av tilsvarende pensjoner fra EU/EØS-land

Disse pensjonene gir ikke selvstendig rett til skattefradraget:

- Alderspensjon og særalderspensjon fra offentlig sektor
- Sjømannspensjon
- Ny AFP i privat sektor
- Uførepensjon
- Etterlattepensjon

Dersom man mottar disse i kombinasjon med de over, vil all pensjon regnes med når fradraget skal beregnes.

SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

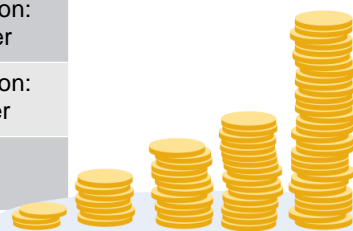
102

Beregning av skattefradrag på pensjon

- Jo høyere pensjonsinntekt, jo lavere skattefradrag
- Skattefradraget reduseres gradvis ettersom pensjonsinntekten stiger

Størrelse på pensjonsinntekt	Skattefradrag
Fullt skattefradrag er 32 825 kroner	
Hvis pensjonsinntekten er under 246 800 kroner får man fullt skattefradrag	32 825 kroner
Skattefradraget reduseres med 16,7% av pensjonsinntekt mellom 246 800 og 373 649 kroner	Maks reduksjon: -21 183 kroner
Skattefradraget reduseres med 6% av pensjonsinntekt mellom 373 650 og 567 656 kroner	Maks reduksjon: -11 640 kroner
Hvis pensjonsinntekten er høyere enn 567 657 kroner får man ikke noe skattefradrag	

Satsene gjelder for 2023

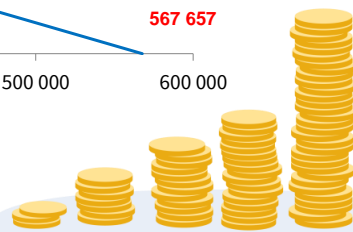
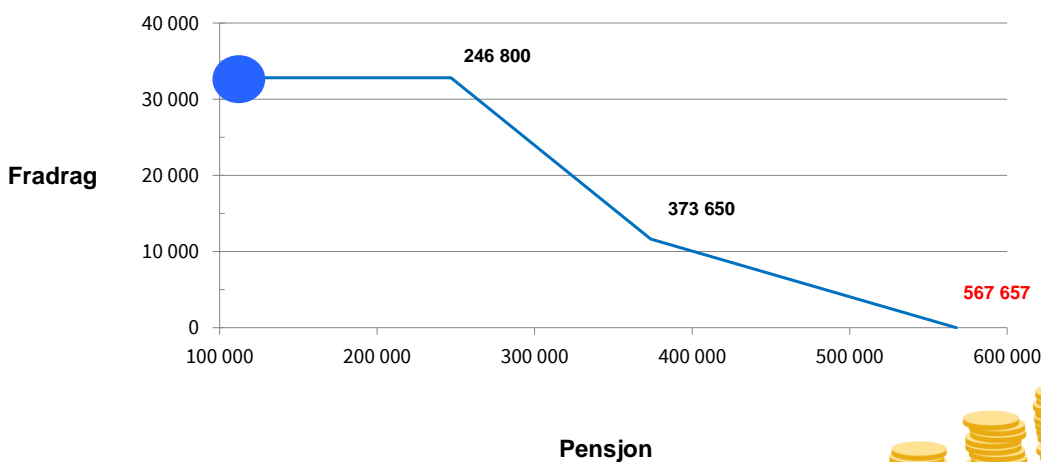

SPK | STATENS PENSJONSKASSE

103

Nedtrapping av skattefradrag

Satser for 2023

SPK | STATENS PENSJONSKASSE

104

Nyttige nettsider

SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

105

SPK.no

SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

106

SPKs pensjonskalkulator

SPK | STATENS PENSJONSKASSE

Norsk | Søk | Logg inn

Pensjon | Boliglån | Liv og helse | Virksomhet | Om oss

Går pensjonsdrømmene dine i oppfyllelse?

Få det store pensjonsbildet, og se hva du må gjøre for å nå drømmene dine. [Se hvordan.](#)

Velg pensjonskalkulator

- Pensjon
  - AFP (avtalefestet pensjon)
  - Alderspensjon
  - Pensjonskalkulator**
- Boliglån
  - Boliglån for medlemmer
  - Lånekalkulator
  - Søk om boliglån
- Liv og helse
  - Sykemeldt eller ufør
  - Skadet på jobb
  - Økonomisk støtte til etterlatte

107

Pensjonsbloggen på www.spk.no

PENSJONSBLOGGEN

En blogg om pensjon fra Statens pensjonskasse

Hjem | Om bloggen | Nyhetsbrev

TENER DU MEIR ENN 80 AV PROSENT AV INNTEKTA DU HADDE FØR DU BLEI UFOREPENSJONIST, STOPPAR UFOREPENSJONEN DIN

PUBLISERT 3. MAI 2021 AV LARS MARTIN HORNØY

Meld frå om du ser du kjem til å tene meir enn du trodde. Meld heller inn ein gong for mykje enn ein gong for lite. Foto: iStock

Dersom du ikkje kan jobbe like mykje som før på grunn av skade eller sjukdom, kan du ha rett på uførepensjon frå oss. Pensjonen dekker inn delar av inntektstapet du får sidan du ikkje kan jobbe like mykje som før.

SPK | STATENS PENSJONSKASSE

LETER DU ETTER NOE?

ABONNER PÅ PENSJONSBLOGGEN

Du kan enkelt følge med på innleggene du interesserer deg for. Les i ro og mak når det passer deg.

Meld deg på vårt nyhetsbrev her.

NYE INNLEGG

- Tener du meir enn 80 av prosent av inntekta du hadde før du blei uførepensjonist, stoppar uførepensjonen din
- Ny pensjonskonto gjeld ikkje offentlig tenestepensjon
- Nye reglar for samordning av ektefellepensjon for deg fødd i 1954-1962
- Er du fødd i 1954, er du ein av dei aller første som blir omfatta av dei nye samordningsreglane nå i 2021
- Har du endringar i lønna etter lønnsoppdret? Da må du seie frå til oss med ein gong

SPK I ANDRE KANALER

f t in

108

NAV.no

NAVs pensjonskalkulator – hvor finner man den?

The screenshot shows the NAV.no website interface. At the top right, there is a red button labeled "www.nav.no". Below it, the navigation bar includes "Meny", "Søk", and a circled "Logg inn" button with a blue arrow pointing to it from the text "Logg deg på". The main content area is titled "Hva kan vi hjelpe deg med?" and features six service tiles: "Arbeid" (briefcase icon), "Helse og sykdom" (stethoscope icon), "Familie og barn" (stroller icon), "Pensjon" (piggy bank icon), "Sosiale tjenester og veiledning" (hand holding heart icon), and "Hjelpemidler og tilrettelegging" (person in wheelchair icon). Below these is a "Snarveier" (Shortcuts) section with four links: "Saksbehandlingstider", "Utbetalingsdatoer", "Pengestøtter og tjenester fra A til Å", and "Søknad og skjema".

DIN PENSJON

Pensjonskalkulator

Dine lagrede beregninger

Din pensjonsopptjening

Søknadsskjema

Søknadsversikt

Utbetalinger

Din inntaks (0 utløst)

Din profil

Kontakt NAV om pensjon

Din pensjon ?

Mette Andersen - Velkommen til Din pensjon

I Din pensjon kan du se hva du har tjent opp i pensjon, beregne pensjonen din og søke om pensjonsytelser. Dersom du trenger hjelp, kan du klikke på spørsmåls tegnet ?

Kalkulator

Gjør en detaljert beregning

Opptjening

Din pensjonsopptjening

Skjemaoversikt

Finn søknadsskjema

Hurtigberegning av alderspensjon

Her kan du gjøre en [hurtigberegning](#) for når du tidligst kan ta ut full pensjon, og hvor mye du vil få utbetalt i pensjon ved ulike aldre.

■ Full pensjon alder 1
 ■ Full pensjon alder 2
 ■ Full pensjon alder 3

Velg
«Pensjons-
kalkulator»

NORSKPENSJON.no

Norsk pensjon viser oversikt over alle pensjonsordninger

Særlig nyttig for de som har lang opptjeningsstid fra privat sektor

Også opptjening fra offentlig sektor vises her, men kan være noe mangelfull

Norsk Pensjon

Dine pensjonsordninger

Her får du:

- Oversikt over dine pensjonsavtaler, aktiv opptjening og tidligere opptjening
- Beregning av hva du vil få utbetalt i pensjon
- Mulighet til å reservere pensjonskapitalbevis mot flytting til egen pensjonskonto

Logg inn

Får du ikke logget inn?

Logg inn

Om pensjon

Pensjonen din kan bestå av tre deler; folketrygd, tjenestepensjon/ AFP og for noen individuelle sporendringer.

For etterlatte og bobestyrer

Her kan du få oversikt over avleides pensjonsavtaler og livsforsikringer ved å sende en henvendelse til oss

Om oss

Norsk Pensjon er eid av syv livsforsikringselskaper. Formålet er å gi innbyggere i Norge en samlet oversikt over opptjente pensjonsrettigheter.

Oftestilte spørsmål om pensjon

Her har vi samlet svar på en del spørsmål som vi ofte får

SPK | STATENS PENSJONSKASSE

113

113

Norsk Pensjon

Logg ut Meny

Mine pensjonsavtaler

Alderspensjon

Uførespensjon

Etterlattepensjon

Pensjon fra staten
Folketrygden [Les mer](#)

Alderspensjon – Folketrygden

[Se detaljer hos NAV](#)

Pensjon fra folketrygden kan du finne detaljer om hos NAV

Pensjon fra arbeidsgiver
Tjenestepensjon [Les mer](#)

Pensjonssparing fra nåværende og tidligere arbeidsgivere vil vises her

Har du sparing fra privat arbeidsgiver er det sannsynligvis i form av en **fripolise** (fra ytelsespensjon) eller et **pensjonskapitalbevis** (fra innskuddspensjon)

Produktbetegnelse	Pensjonsleverandør	Arbeidsgiver	Avtalenummer
Storebrand Innskuddspensjon	Storebrand Livsforsikring		
Se detaljer			
Produktbetegnelse	Pensjonsleverandør	Arbeidsgiver	Avtalenummer
Offentlig tjenestepensjon	Statens pensjonskasse		
Se detaljer			

Merk:
Det kan være noe mangelfull info fra offentlig sektor.

Tjenestepensjonsordning ble ikke ble obligatorisk i privat sektor før fra 2006, så ikke alle arbeidsforhold fra før dette vil finnes i oversikten

Pensjon du sparer selv
Individuelle pensjonsordninger [Les mer](#)

Ingen avtaler funnet

[Se hvem vi henter data fra](#)

Eventuell egen pensjonssparing i f.eks. **IPS** eller **IPA** vil vises her

SPK | STATENS PENSJONSKASSE

114

114

Takk for oppmerksomheten!

Chat med oss

Chat er åpen mandag til fredag 9:00 - 14:30.

[Chat med oss](#)

Ring oss

Vårt sentralbord er åpent mandag til fredag 9:00 - 15:00.

[Ring 22 24 15 00](#)

- Ringer du fra utlandet: [+47 22 24 15 00](#)
- For stortingsrepresentanter: [+47 22 24 17 02](#)
- Pensjonsordningen for apotek: [+47 22 24 15 70](#)

Skriv til oss

Medlem

Bruk kontaktskjema på Min side for å sende inn spørsmål eller laste opp dokumentasjon vi har bedt om i forbindelse med sak.

[Logg inn og skriv til oss](#)